

Seguiment de Plans i programes estratègics de l'Àrea d'Urbanisme i Sostenibilitat

---

1. Nom del Pla o programa: Pla de millora de la qualitat de l'aire de Terrassa (PMQA)

2. Vigència: 2022-2025

3. Descripció:

La normativa europea referent a la qualitat de l'aire i a assolir una atmosfera més neta i la seva transposició a l'ordenament jurídic espanyol contempla, d'una banda, els valors límit per a la protecció de la salut humana; d'una altra, regula el sistema de monitorització de la qualitat de l'aire i, finalment, preveu l'elaboració de Plans i Programes per millorar la qualitat de l'aire en aquells municipis de més de 100.000 habitants.

Terrassa a més és un dels municipis inclosos en la Zona de Protecció Especial de l'ambient atmosfèric (PM10 i NO₂). Tot plegat va conduir a l'aprovació, l'any 2015, del Pla d'actuació per a la Millora de la Qualitat de l'Aire, que ha estat vigent fins el 2022.

El nou Pla de Millora de la Qualitat de l'Aire de Terrassa (PMQA) amb un horitzó fins 2025, aprovat pel Ple de l'Ajuntament a l'abril de 2022, parteix de la revisió del pla anterior i recull aspectes del pla de millora de qualitat de l'aire del Vallès Occidental. Està alineat també amb els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) i l'Agenda 2030, els quals es centren en aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles; i alhora adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.

Les principals fonts emissores de contaminants són: el trànsit de vehicles, l'activitat industrial, el sector comercial i institucional i també l'activitat domèstica. S'estima que el 21% de la població europea està exposada a partícules en suspensió que superen el límit diari.

El setembre de 2021, l'OMS va actualitzar els valors guia determinants al 2005, per uns altres més restrictius. Va rebaixar els nivells dels contaminants de l'aire més nocius, com són partícules (PM), ozó (O₃), diòxid de nitrogen (NO₂) diòxid de sofre (SO₂) i monòxid de carboni (CO) i va establir límits més estrictes que, tot i no estar fixats encara a la normativa, sí posen de manifest la necessitat de prendre mesures contundents per reduir els nivells de contaminació actuals.

El Pla, recull un total de 25 actuacions repartides en cinc blocs temàtics:

- Gestió i seguiment de la qualitat de l'aire (6 accions)
- Mesures relacionades amb el model urbà i de mobilitat (4 accions),
- Mesures per a la reducció de les emissions dels serveis municipals (5 accions)
- Mesures per a la reducció de les emissions dels sectors productius (7 accions)
- Mesures de divulgació i sensibilització ciutadana (3 accions).

Els 5 blocs i les mesures assignades del PMQA

Bloc 1: Mesures de gestió i seguiment de la qualitat de l'aire (6 accions)

1.1. Seguiment i reclamacions a administracions supramunicipals compromeses amb la millora de la qualitat de l'aire

1.2. Protocol d'actuació en cas d'episodi ambiental de contaminació

1.3. Definir un sistema de comunicació amb la ciutadania associat al Protocol d'actuació en cas d'episodi ambiental de contaminació

1.4. Campanyes municipals de motorització de la qualitat de l'aire

1.5. Reforçar el sistema de seguiment del PMQA i la coordinació a nivell supramunicipal

1.6. Millora de la regulació de les calderes de biomassa i instar a l'establiment d'un punt de control de benzo (a) pirè.

Bloc 2: Mesures relacionades amb el model urbà i de mobilitat (4 accions)

2.1 Implementar la Zona de Baixes Emissions

- 2.2. Incorporar criteris de qualitat de l'aire en la revisió del Pla de Mobilitat Urbana
- 2.3 Foment i difusió dels Plans de Desplaçament d'Empresa
- 2.4. Incorporar les relacions amb la qualitat de l'aire en les planificacions municipals

Bloc 3: Mesures de reducció de les emissions dels serveis municipals (5 accions)

- 3.1. Incloure requisits ambientals en les licitacions i serveis de l'Ajuntament
- 3.2. Revisar els criteris ambientals en flotes pròpies i concessionàries municipals
- 3.3. Realitzar el Pla de desplaçament propi de l'Ajuntament i estendre'l a la resta d'empreses municipals
- 3.4. Eliminar el plàstic d'un sol ús i altres materials contaminants en equipaments i activitats municipals
- 3.5. Establir criteris de control i millora continua del servei de neteja i recollida de residus

Bloc 4: Mesures de reducció de les emissions dels sectors productius (7 mesures)

- 4.1 Formar el personal municipal per la inspecció del sector de la construcció.
- 4.2. Bones practiques i protocols en la construcció i demolició d'edificis i infraestructures
- 4.3. Foment de mesures de reducció de combustibles fòssils a la indústria i incrementar l'eficiència energètica
- 4.4. Sol · licitar a l'administració competent legislació en matèria d'olors i l'establiment d'un protocol en casos de molèsties d'olors causades per emissions industrials
- 4.5 Incorporar requeriments tècnics en les obres de futures calderes de biomassa i vetllar per l'ús de combustible de qualitat i el manteniment
- 4.6. Avançar en la regulació de petites instal·lacions biomassa
- 4.7. Participar en les iniciatives del projecte Vallès Circular

Bloc 5. Mesures de divulgació i sensibilització ciutadana (3 mesures)

- 5.1. Incorporar activitats educatives sobre la qualitat de l'aire a programes municipals d'educació
- 5.2. Realitzar d'accions de conscienciació a la ciutadania sobre la qualitat de l'aire i la salut
- 5.3. Formar a la policia municipal per a que puguin dur a terme les inspeccions visuals

4. Criteris i metodologia utilitzada pel seguiment i/o l'avaluació del seu compliment

El seguiment es farà des del Servei de Medi Ambient, que coordinarà i derivarà les qüestions específiques de la resta d'àrees municipals implicades. A nivell de seguiment del Pla es contempen dos grans blocs:

1 Seguiment d'execució

Per tal de mesurar el grau d'execució del Pla, es proposa un indicador paramètric de seguiment de les mesures proposades. Ates que les mesures que estableix el Pla són de tipus molt diversos i àmbits temàtics diferents, és oportú establir un procediment sistematitzat per al càlcul d'un indicador integrat del grau d'execució.

El procés s'inicia amb la identificació de les actuacions concretes que s'han estat realitzant durant el període de temps que s'avalua (anual) i que es consideri que han contribuït a avançar en cadascuna de les accions establertes en el Pla d'Acció.

D'acord amb les actuacions identificades, es procedeix a avaluar el grau d'implantació de cadascuna de les mesures establertes en el Pla assignant-li una categoria específica:

- Pendent d'inici (P)
- En curs (EC)
- Completada (C)
- No previst (NP)

2 Seguiment d'impacte

L'impacte es pot valorar a través de l'anàlisi del compliment dels objectius perseguits. En aquest sentit, per fer el seguiment de l'impacte es farà amb la valoració anual dels nivells de qualitat de l'aire del municipi. Els nivells d'immissió són la mesura més adient per mesurar l'avançament en la direcció desitjada, tot i que els resultats no permeten valorar acuradament quina és la contribució de les accions municipals. En aquest sentit, també s'analitzaran anualment les dades obertes de qualitat de l'aire de l'estació del municipi.

5. Període d'avaluació

2022

6. Actuacions realitzades

Veure taula adjunta.

7. Recursos utilitzats

Veure taula adjunta.

8. Resultats assolits

Veure taula adjunta.

SEGUIMENT DE LES ACTUACIONS DEL PLA DE MILLORA DE LA QUALITAT DE L'AIRE – 2022/2025 -

05/07/23

NI	No iniciada
1	Iniciada
2	En execució
3	Finalitzada
0	Desprogramada

Línia estratègica	Títol	Responsable	Estat	Accions	Temporalitat
1	Mesures de gestió i seguiment de la qualitat de l'aire				
1.1	Seguiment i reclamacions a administracions supramunicipals compromeses amb la millora de la qualitat de l'aire	Medi Ambient	2	Al llarg del 2020 es va participar en diverses reunions de treball al Consell Comarcal per a l'elaboració del PMQA del Vallès Occidental, al qual es va adherir Terrassa el 2021. Participació a la 3ª Címera de Qualitat de l'Aire de l'any 2022, en què es va aprovar l'Acord per la Millora de la Qualitat de l'Aire a Catalunya impulsat pel departament d'Acció Climàtica de la Generalitat, al qual s'ha adherit el nostre municipi.	2022 – 2025
1.2	Protocol d'actuació en cas d'episodi ambiental de contaminació	Medi Ambient	3	El Protocol d'Actuació en cas d'Episodi Ambiental de Contaminació Atmosfèrica a Terrassa, aprovat l'any 2022, regula les mesures que, amb caràcter excepcional i temporal, adoptarà l'Ajuntament i la ciutadania quan es declari al municipi situacions d'elevada concentració de contaminants.	2022 – 2025
1.3	Definir un sistema de comunicació amb la ciutadania associat al Protocol d'actuació en cas d'episodi ambiental de contaminació	Servei de Protecció Civil / Serveis de Medi Ambient	2	Quan la Generalitat activa els diferents estats d'alerta per contaminació, es fa difusió per les xarxes dels avisos i s'incorpora l'accés a la informació detallada que consta al web municipal.	2022 – 2025
1.3	Campanyes municipals de monitorització de la qualitat de l'aire	Medi Ambient	2	Per a la monitorització de la qualitat de l'aire es disposa de l'estació de la Rambleta del Pare Alegre que aporta els valors de referència a nivell de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Qualitat de l'Aire a nivell autonòmic. Paral·lelament s'han realitzat campanyes d'instal·lació de tubs passius de NO2 a diversos llocs de la ciutat per tal de mesurar la mitjana del període i, per tant, disposar de dades sobre la qualitat de l'aire a nivell de carrer. Aquestes campanyes es realitzen de manera conjunta amb la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona.	2022 – 2025
1.5	Reforçar el sistema de seguiment del PMQA i la coordinació a nivell supramunicipal	Medi Ambient	1	Es disposa d'una persona en el servei de medi ambient destinada al desenvolupament del Pla de qualitat de l'aire.	2022 – 2025
1.6	Millora de la regulació de les calderes de biomassa i instar a l'establiment d'un punt de control de benzo(a)pire	Consell Comarcal	NI		2022 – 2025
2	Mesures relacionades amb el model urbà i de mobilitat				
2.1	Implementar la Zona de Baixes Emissions	Mobilitat	2	Amb els objectius de donar resposta a l'emergència climàtica i alhora, crear una ciutat més sostenible, la ciutat està adoptant canvis per viabilitzar una bona part dels carrers del centre de la ciutat, fent créixer així l'espai per a les persones i reduint la zona destinada als vehicles de motor. Com a resultat, el 2021 es van implementar les noves àrees de vianants que dupliquen l'espai peatonal als barris del centre. En paral·lel s'està treballant, juntament amb els municipis de l'Arc Metropolità, per a la implementació de la zona de baixes emissions de Terrassa.	2022 – 2025
2.2	Incorporar criteris de qualitat de l'aire en la revisió del Pla de Mobilitat Urbana	Mobilitat	1	L'actual Pla de Mobilitat va ser prorrogat al plenari de gener de 2022, fins l'aprovació definitiva del següent Pla de Mobilitat o com a màxim fins el 31 de desembre de 2023.	2022 – 2025
2.3	Foment i difusió dels Plans de Desplaçament d'Empresa	Servei de Mobilitat / Medi Ambient	NI		2022 – 2025
2.4	Incorporar les relacions amb la qualitat de l'aire en les planificacions municipals	Medi Ambient	1	S'informa des del servei de medi ambient en relació al vector de qualitat de l'aire en la planificació urbanística.	2022 – 2025
3	Mesures de reducció de les emissions dels serveis municipals				
3.1	Incloure requisits ambientals en les licitacions i serveis de l'Ajuntament	Medi Ambient	1	S'inclouen en les licitacions criteris ambientals.	2022 – 2025
3.2	Revisió dels criteris ambientals en flotes pròpies i concessionàries municipals	Medi Ambient	2	Pel que fa a la flota municipal, s'està treballant en la seva descarbonització amb el desenvolupament de les mesures aprovades dins el PEVE.	2022 – 2025
3.3	Realitzar el Pla de desplaçament propi de l'Ajuntament i estendre'l a la resta d'empreses municipals	Medi Ambient	1	S'ha estat treballant de manera transversal un primer anàlisi amb diferents serveis municipals en la redacció del PDE de l'Ajuntament. Amb aquest pla es volen minimitzar els efectes negatius d'un model de mobilitat fortament basat en l'ús dels mitjans motoritzats i potenciar els principis de sostenibilitat, seguretat, eficiència i igualtat social.	2022 – 2025
3.4	Eliminació del plàstic d'un sol ús i altres materials contaminants en equipaments i activitats municipals	Medi Ambient	2	Normativament ja s'ha limitat la utilització de diferents productes plàstics d'un sol ús amb l'entrada en vigor d'allò previst a la Directiva (UE) 2019/904 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny de 2019. Així mateix, l'aprovació de la Llei estatal 7/2022, de 8 d'abril, de residuos y suelos contaminados para una economía circular, i transposició autonòmica, suposarà l'elaboració d'un cens municipal d'edificis i instal·lacions amb presència d'amiant i d'un pla de retirada per als propers anys. Terrassa, es signataria de la Declaració d'Oslo, per a la reducció de l'ús de plàstics d'un sol ús.	2022 – 2025
3.5	Criteris de control i millora continua del servei de neteja i recollida de residus	Medi Ambient	1	Actualment s'està elaborant una auditoria per a valorar el compliment del contracte programa entre l'Ajuntament i EcoEquip, SAM. I es preveu l'actualització del contracte programa que té vigència fins a finals del 2023.	2022 – 2025
4	Mesures de reducció de les emissions dels sectors productius				
4.1	Formar el personal municipal per la inspecció del sector de la construcció	Medi Ambient	NI		2022 – 2025
4.2	Bones pràctiques i protocols en la construcció i demolició d'edificis i infraestructures	Medi Ambient	2	L'Ajuntament vetlla perquè en les obres d'enderroc d'edificacions amb presència d'aquest material o en desmuntatges de cobertes o de parament pluvials, per exemple, els projectes presentats prevegin el compliment de les directrius del Reial Decret 396/2006, de 31 de març, que regula les "disposicions mínimes de seguretat i salut aplicables als treballs amb risc d'exposició a l'amiant". Aquest RD obliga al titular de l'obra a la presentació d'un pla de treball davant l'Agència Catalana de Residus de la Generalitat de Catalunya, que l'ha d'aprovar prèviament a l'inici de les obres, per tal que aquestes s'executin d'acord amb les directrius de seguretat.	2022 – 2025
4.3	Foment de mesures de reducció de combustibles fòssils a la indústria i incrementar l'eficiència energètica	Generalitat de Catalunya	2	S'han impulsat línies de col·laboració públic-privada per fomentar la transició energètica a les empreses, accelerar aquests processos i establir aliances per cooperar en la sostenibilitat de la ciutat, com l'acord signat amb la patronal Cecot o el protocol d'intencions per impulsar les comunitats energètiques signat, entre d'altres, per l'Institut Català d'Energia, Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, Universitat Politècnica de Catalunya, Cecot, Cambra de Comerç, Indústria i Serveis de Terrassa o Mútua Terrassa. També s'està realitzant un estudi de la demanda energètica de les empreses i la capacitat de producció fotovoltaica per l'impuls d'autoconsums col·lectius.	2022 – 2025
4.4	Sol·licitar a l'administració competent de legislació en matèria d'olors i l'establiment d'un protocol en casos de molèsties d'olors causades per emissions industrials	Generalitat de Catalunya i Serveis de Medi Ambient	NI		2022 – 2025
4.5	Incorporar requeriments tècnics en les obres de futures calderes de biomassa i vetllar per l'ús de combustible de qualitat i el manteniment	Serveis de Medi Ambient i Servei d'Educació	NI		2022 – 2025

4.6	Avançar en la Regulació de petites instal·lacions biomassa	Consell Comarcal, ICAEN i Serveis de Medi Ambient	NI		2022 - 2025
4.7	Participar en les iniciatives del projecte Vallès Circular	Servei de Promoció Industrial i Consell Comarcal	2	L'Ajuntament participa a projectes com el «Recooperem» i «Bosc del Vallès»	2022 - 2025
5 Mesures de divulgació i sensibilització ciutadana					
5.1	Incorporar activitats educatives sobre la qualitat de l'aire a programes municipals d'educació	Medi Ambient	1	El PEST incorpora una activitat, adreçada a alumnat de primària i secundària anomenada «Mesurem la contaminació»	2022 - 2025
5.2	Realitzar accions de conscienciació a la ciutadania sobre la qualitat de l'aire i la salut	Medi Ambient	2	Es realitzen campanyes regularment per XXSS. També es fa difusió de projectes, notícies o esdeveniments relacionats amb la qualitat de l'aire o amb mesures per millorar aquesta, posant de manifest la relació entre aquesta, la salut i la qualitat de vida de les persones.	2022 - 2025
5.3	Formar a la policia municipal per a que puguin dur a terme les inspeccions visuals	Consell Comarcal	NI		2022 - 2025